

Tytuł: Nawracające zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych – trudności diagnostyczno-terapeutyczne / Recurrent meningitis - diagnostic and therapeutic problems

Słowa kluczowe: C-ANCA CHOROBA AUTOIMMUNIZACYJNA ZAPALENIE NACZYŃ ZAPALENIE OPON MÓZGOWO-RDZENIOWYCH

Keywords: AUTOIMMUNE DISEASE C-ANCA VASCULITIS MENINGITIS

Autorzy:

Piotr Gietka - Instytut Reumatologii w Warszawie

Elżbieta Kobak - Klinika Pediatrii i Żywienia, Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”, Warszawa

Dorota Koźniewska - Klinika Pediatrii i Żywienia, Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”, Warszawa

Agnieszka Paprota - Klinika Pediatrii i Żywienia, Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”, Warszawa

Nel Dąbrowska - Leonik - Klinika Immunologii, Poradnia Immunologii oraz Poradnia Szczepień Grup Ryzyka , Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”, Warszawa

Bożena Cukrowska - Zakład Patologii, Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”, Warszawa

Piotr Buda - Klinika Pediatrii i Żywienia, Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” w Warszawie

prof. dr hab. Ewa Bernatowska - Klinika Gastroenterologii, Hepatologii i Immunologii IP-CZD

prof. dr hab. Janusz Książyk - Klinika Pediatrii i Żywienia IP-CZD

Anna Wieteska-Klimczak - Klinika Pediatrii i Żywienia IP-CZD

Barbara Karkowska - Klinika Pediatrii i Żywienia, Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”, Warszawa

Streszczenie:

Nawracające zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych (ZOMR) to złożony problem diagnostyczno-terapeutyczny. Czynniki ryzyka ich występowania to wady anatomiczne, urazy, niedobory odporności, przewlekłe zakażenia w obrębie czaszki. W diagnostyce różnicowej nawracających ZOMR poza czynnikami infekcyjnymi należy uwzględnić także choroby autoimmunizacyjne. Autorzy zwrócili uwagę na trudności diagnostyczno-terapeutyczne w przypadku nawracającego ZOMR nie odpowiadającego w pełni na stosowane leczenie przeciwdrobnoustrojowe. Istotną rolę

w diagnostyce tych chorób odgrywają badania immunologiczne (m.in. służące wykrywaniu przeciwciał zarówno w surowicy jak i płynie mózgowo-rdzeniowym) oraz badania obrazowe. W wybranych przypadkach, niewyjaśnionych pomimo szerokiej diagnostyki, rozważyć należy wykonanie biopsji mózgu lub opon mózgowo-rdzeniowych. W leczeniu aseptycznych zapaleń naczyń ośrodkowego układu nerwowego podstawowe znaczenie ma immunoterapia.

Abstract:

Recurrent meningitis is a complex therapeutic and diagnostic problem. Anatomical defects, trauma, immune deficiencies, and chronic infections are main risk factors. Considering differential diagnosis, despite of infectious agents, autoimmune diseases should be taken into account. The authors pointed out the diagnostic and therapeutic difficulties which appears in case of recurrent meningitis not responding completely to antimicrobial treatment. An important role in the diagnosis of these diseases play immunoassays (eg to detect antibodies in both serum and cerebrospinal fluid) and imaging studies. In some cases, which despite of extensive diagnostic remain unresolved, brain or meninges biopsy should be considered. Immunotherapy is crucial in the aseptic central nervous system vasculitis treatment.